

Впровадження в освітній процес закладів дошкільної освіти елементів інтегрованого курсу
«Культура добросусідства»

(Відео 3) Вітаю вас, шановні колеги на нашому семінарі. Тож розпочинаємо.

У повсякденному мовленні термін «культура» найчастіше розуміється в таких значеннях: традиції, фольклор, морально-етичний спосіб поведінки або художня діяльність.

У науці поняття «культура» включає в себе більш широкий контекст людських та соціальних практик, об'єктів, інституцій та враховує їх особливості в різних співтовариствах, зумовлених історичним, технологічним та управлінським розвитком.

Культура народів, а точніше їх культурні відмінності, виражаються не лише елементами, які можна спостерігати – одягом, музикою, кухнею тощо, а й великою кількістю менш помітних аспектів менталітету. Те, що нам здається природним та нормальним (ставлення до людей похилого віку та дітей, до керівника й підлеглого, тем роботи чи способу прийняття рішення), – це є негласними правилами культури, які можуть відрізнятися.

Зараз я хочу вам запропонувати - **вправу «Мікрофон»**

Зверніть увагу на наведені на екрані вирази.

(- Освіта робить людину розумною.

- Чоловіки не плачуть.

- Борщ і сало — улюблена страва українців.

- Німці пунктуальні.

- Цигани завжди обманюють.

- Взимку холодно, а влітку — спекотно.)

Прочитайте та дайте відповідь на наступні запитання

1. Чи завжди наведені твердження є істинними? Чому?

2. Чому, на вашу думку, виникають такі твердження?

(Відео 4) Я гадаю, що де хто з вас будуть повністю згодні з цими висловами, де хто замислиться, а інші навпаки будуть повністю не згодні з запропонованими твердженнями. Так, це твердження стереотипи. Стереотип — стійкий і спрощений образ чи уявлення про явище, подію, людину або групу людей. Часто це переконання, ніби усім членам цієї групи притаманні схожі якості.

Ми стикаємося зі стереотипами щодня. І наступною вправою буде - **вправа «стереотипи»**.

Інструкція до цієї вправи - треба об'єднатися у дві групи. Кожна група отримує список слів-назв та слів-стереотипів. Потрібно співвіднести слова – стереотипи, до поданих слів-назв, за умовою, що кожен член групи буде згоден з об'єднанням цих слів.

(Відео 5) Факт наявності стереотипів не є чимось позитивним чи негативним. Людина використовує стереотипи в різних ситуаціях. Якщо ви намагаєтеся триматися якомога далі від небезпечних людей, уникаєте перебувати на вулиці пізно вночі, рахуєте гроші, не відходячи від каси, — ви теж дієте за стереотипами.

Стереотипи є корисними ще й тому, що вони допомагають систематизувати уявлення про світ.

Стереотипи не завжди хибні. Чимало їх містять достовірну інформацію. Але інколи люди схильні вважати, що зерна істини, вміщені в стереотипах, — це вся істина. Стереотипи — це переконання, які впливають на нашу поведінку. Тому конче важливо навчитися критично аналізувати свої та чужі переконання й водночас бути терплячим, толерантним до переконань інших. В іншому разі вони можуть спровокувати виникнення конфліктних ситуацій як в особистому житті, так і на рівні суспільства.

Конфлікт (за тлумачним словником) – це загострення суперечностей, які виникають у процесі взаємодії суб'єктів комунікації (спілкування), спричинені конкуренцією їхніх інтересів; це зіткнення протилежних цілей, інтересів, позицій, думок, поглядів суб'єктів взаємодії.

– Які емоції викликає конфлікт? Що почуває людина – учасник конфліктної ситуації?

(Відео 6) Ми всі живемо у соціумі, а оскільки ми всі різні, то, звісно, конфліктних ситуацій нам не уникнути, важливо знайти правильні шляхи виходу з конфліктів.

Однакових людей з однаковими думками не існує, тому й сприймати конфлікт потрібно як нормальне явище.

(Відео 7) Під час зіткнення різних культурних норм часто виникають конфлікти. Знання про особливості норм та змісту тієї чи іншої культури допомагає попередити велику кількість незручних та неприємних ситуацій під час міжкультурної комунікації – міжособистісної, родинної, корпоративної тощо.

Тож пропонуємо вам розглянути поняття міжкультурної чуттєвості, що надасть нам більш широке розуміння з даної тематики.

Міжкультурна чуттєвість, до культурних відмінностей проходить декілька етапів:

- заперечення відмінностей («Усі великі міста однакові: багато будівель, занадто багато машин та МакДональдс»);
- захист від відмінностей («Моя культура повинна бути моделлю для всього іншого світу»);
- мінімізація відмінностей («Я і так відчуваю людей, незалежно від їхньої культури»);
- прийняття відмінностей («Люди інших культур відрізняються іноді тим, про що я навіть і не думав»);
- адаптація до відмінностей («Я можу зберігати свої цінності та при цьому поводити себе культурно прийнятним чином»);
- інтеграція відмінностей («Якою б не була ситуація, я можу подивитися на неї з різних точок зору»).

(Відео 8) Найефективніше міжкультурна чуттєвість розвивається тоді, коли є спільна зацікавленість представників різних культур у спільній діяльності в безпечному середовищі, коли є спільна мета діяльності та немає відчуття загрози своїй культурній ідентичності та обидві сторони роблять кроки назустріч одна одній під час прийняття іншої культури та її особливостей.

Вправа «Особливості ефективної комунікації»

Мета: продемонструвати наочно присутнім необхідність комунікації між собою та уміння домовлятися.

Інструкція: Об'єднатися у пари. Учасники стають навпроти один одного. Між ними на підлозі розмішена перепона. Завдання: будь якою ціною потрібно перетягнути напарника на свою сторону. На виконання завдання 30 с.

Рефлексія: Питання: «Кому вдалося виконати завдання? Яким чином? Чи складно це було? Чому? »

(Відео 9) Це завдання дуже добре показує, наскільки важливо навчити дитину змінювати «культуру війни на культуру миру»

На основі цієї вправи ми з вами побачили що міжкультурна чуттєвість до культурних відмінностей у кожної людини своя, відрізняється завдяки таким чинникам:

- стиль виховання в батьківській родині, менталітет
- освітній рівень та власні особисті переконання

(Відео 10) У кожного, з нас різні долі, різні характери, різні погляди на життя, але є те, що об'єднує нас усіх, – це діти. Один з відомих педагогів говорив, що діти – це наше майбутнє, правильне їхнє виховання – це наше щасливе майбутнє, погане виховання – це наше горе й сльози. Якими вони виростуть багато в чому залежить від дорослих.

(Відео 11) Нажаль, останніми роками ми можемо констатувати зниження зацікавленості батьків процесом виховання дитини. /фото фон/ Тому налагодження співпраці з батьками вкрай актуальне питання на сьогодні. Тільки за умови тісної співпраці освіти і родини виростає моральна, національно свідома особистість із глибокими знаннями й потрібними практичними навичками, здатна відстоювати свої переконання і, зрештою, власну гідність. Будь-яка співпраця ґрунтується на комунікації. Діалог із батьками належить до зовнішньої комунікації. Через діалог сторони висловлюють власні інтереси, з'ясовують очікування одне одного, зрештою, методом угоди чи консенсусу знаходять порозуміння.

Вправа «Керування машинкою»

Мета. Встановити контакт між парою учасників. Налагодити взаєморозуміння засобами зовнішньої комунікації.

Інструкція. Обираються пари, проводиться розподіл ролей – «машинка» і «господар».

«Машинкою» керує її «господар». Його завдання – говорити їй, що робити, дбайливо ставитися до неї.

У свою чергу «машинка» має уважно слухати свого «господаря» та чітко

виконувати всі його вказівки.

Кожне зіткнення з предметами – помилка. Виграє той, чия «машинка» без аварій пройде весь шлях перешкод.

Хід вправи. У приміщенні хаотично ставлять стільці. Кожна пара по черзі стає одна навпроти одної. «Машині» зав'язують очі. Парі дається маршрут, який «машинка» та її «господар» повинні проїхати.

Питання для обговорення:

- Як ви вважаєте, хто виявився найкращим «господарем» для «машинки»? Чому?

- Яка риса допомогла виконати це завдання? (Вміння слухати, орієнтуватися в просторі, взаєморозуміння.)

(У ході обговорення учасники називають того, хто, на думку багатьох, краще за всіх провів свою «машинку» по дорозі.)

(Відео 12) Впроваджуючи в нашому закладі курс «Культура добросусідства» ми ставили собі за мету виховувати в малюках соціально компетентних, толерантних громадян і патріотів своєї Батьківщини, які володіють критичним мисленням та будуть прагнути зберігати, розвивати і приумножувати природний, економічний і культурний потенціал України.

Сподіваємось, що наша праця була продуктивною й корисною.

Електронна адреса ЗДО № 3 dyumovochka_3@ukr.net